

107636 - Een school kan een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte, ongeacht zijn leeftijd, niet verwijderen als geen ontwikkelingsperspectief is opgesteld.

ADVIES

in het geding tussen:

de heer A en mevrouw B, wonende te C, verzoekers

en

de Stichting D, gevestigd te C, het bevoegd gezag van school E, verweerder
gemachtigde: de heer mr. C.J. Verhaart

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 21 maart 2017 hebben verzoekers aan de Commissie een geschil voorgelegd over de beslissing van verweerder om F te verwijderen van school E te C.

Verweerder heeft op 6 april 2017, aangevuld op 19 april 2017, een verweerschrift ingediend.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 20 april 2017 te Utrecht.

Verzoeker verscheen in persoon.

Namens verweerder waren aanwezig mevrouw H, directeur school E, en mevrouw I, intern begeleider school E. Zij werden bijgestaan door de gemachtigde.

Namens het samenwerkingsverband J waren aanwezig mevrouw K, regiomanager, en mevrouw L, schoolcontactpersoon.

2. DE FEITEN

1. Verzoekers zijn de gezaghebbende ouders van F. F is geboren op 26 maart 2010.
2. F is sinds schooljaar 2014-2015 leerling van school E (verder: de school).
3. In groep 2 heeft F enige tijd extra ondersteuning gekregen van zijn leerkracht.
4. In groep 3 heeft F vanaf 10 oktober 2016 ondersteuning gekregen op basis van een maatwerkbudget, toegekend door het samenwerkingsverband. Deze ondersteuning betrof in eerste instantie 20 uur per week gedurende de ochtenden; op de middagen bleef F thuis. Doel was om na de kerstvakantie stapsgewijs de inzet van maatwerk af te bouwen en de schoolgang van F op te bouwen.
5. Op 7 november 2016 heeft de school in een tussentijds evaluatiegesprek met verzoekers aangegeven dat F de in het kader van maatwerk gestelde doelen niet haalde.
6. Op 21 november 2016 heeft verweerder verzoekers mondeling meegedeeld F per 24 december 2016 als leerling te zullen verwijderen.
7. Op 28 november 2016 heeft verweerder de beslissing tot verwijdering van F schriftelijk aan verzoekers bevestigd.
8. Op 16 december 2016 hebben verzoekers schriftelijk bezwaar gemaakt bij verweerder.

9. Bij brief van 22 december 2016 heeft verweerder het bezwaar van verzoekers afgewezen.
10. Op 27 februari 2017 hebben verzoekers verweerder per brief meegedeeld dat verweerder nog geen reactie had gegeven op het bezwaarschrift.
11. Op 14 maart 2017 heeft verweerder verzoekers verwezen naar zijn brief van 22 december 2016.
12. Op 21 maart 2017 hebben verzoekers zich tot de Commissie gewend.
13. Op 28 maart 2017 is F op grond van een proefplaatsing begonnen in groep 3 van school M te C, een school voor speciaal basisonderwijs (sbo). Daartoe heeft het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring afgegeven tot en met 31 juli 2018.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekers

Omdat groep 3 pittig zou worden voor F, zou hij extra ondersteuning krijgen. Dat is niet gebeurd. De leerkracht was ook niet op de hoogte van een handelingsplan.

De school heeft geen gehoor gegeven aan voorstellen van verzoekers.

Het door de maatwerkster opgestelde logboek laat zien dat F terug wilde naar zijn eigen klas. Hij voelde zich ongelukkig nadat hij uit de groep was gezet. De personeelskamer, waar F een-op-een-begeleiding kreeg, is daarvoor geen geschikte plek. Dat een en ander bij F heeft geleid tot frustratie, is begrijpelijk. Al een paar weken na de start van het maatwerktraject kwam de school tot de conclusie dat zij F geen passende ondersteuning kan bieden. De school had dit traject meer kans moeten geven. De door de school voorgestelde teruggang in niveau (van groep 3 naar groep 1) is niet begrijpelijk.

Verzoekers zien F het liefst op een reguliere basisschool, maar gezien het negatieve rapport van de school hebben zij zich neergelegd bij een overgang naar het speciaal basisonderwijs. Het belangrijkste is dat F weer met plezier naar school gaat en tot nu toe is dat het geval. Wel heeft hij als gevolg van het thuiszitten een onderwijsachterstand opgelopen.

F is inmiddels aangemeld voor onderzoek, maar vanwege een wachtlijst heeft dit onderzoek nog niet plaatsgevonden.

Het verwijderingsbesluit noemt niet de mogelijkheid van bezwaar. Verder heeft het bestuur niet gereageerd op vragen van verzoekers in hun bezwaarschrift. Het bestuur heeft in zijn reactie louter aangegeven dat het zijn besluit handhaaft.

Standpunt verweerder

Vanaf groep 1 heeft de school haar zorgen over de ontwikkeling van F gedeeld met verzoekers.

Verzoekers zagen de door de school genoemde zaken in de thuissituatie niet terug, hetgeen de communicatie lastig maakte. Richting het einde van groep 2 toonde F steeds meer frustratie als hem iets niet lukte. Wellicht kwam dat doordat hij voelde dat er op school steeds meer van hem werd verlangd. Dit zette zich in groep 3 voort. Dat de school F heeft laten overgaan naar groep 3, was vooral gelegen in de wens van verzoekers en het beeld dat zij schetsten van het gedrag van F in de thuissituatie.

Vanaf het begin van groep 3 is direct ambulante begeleiding opgestart. De school stelt pas vanaf groep 5 een ontwikkelingsperspectief op, omdat er dan een completer beeld van de leerling is.

Voor jongere leerlingen is een handelingsplan beter geschikt. De handelingsplannen waarmee de school werkt, bevatten alle ingrediënten van het ontwikkelingsperspectief; alleen een uitstroomprofiel ontbreekt. Het handelingsplan ten behoeve van F is in groep 3 direct toegepast. De leerkracht kende dit handelingsplan.

Verzoekers wilden graag dat F hele in plaats van halve dagen naar school ging, maar daarmee zou hij overvraagd worden. Op de middagen was er ook geen maatwerk. Dat F op school niet in de klas zat, was geen wenselijke situatie; doel van het maatwerk was dan ook om F stapsgewijs weer te laten integreren in de klas. Een-op-een-begeleiding in de personeelskamer was evenmin wenselijk, maar de school beschikt niet over een aparte ruimte voor maatwerkbegeleiding. De school heeft de plek van F in de personeelskamer wel afgeschermd met kasten om zo veel mogelijk een stille hoek te creëren.

Ondanks extra begeleiding in het verleden en het recent geboden maatwerk, kwam F niet tot leren. Ook vertoonde hij storend gedrag in de groep. De stagnatie van F was zodanig, dat de school ondanks de extra inzet niet anders kon concluderen dan dat zij F geen passend onderwijs kan bieden. Vanuit maatwerk werd geadviseerd om F terug te plaatsen op groep 1-niveau, iets wat binnen de groepen 1 tot en met 3 mogelijk is. Verzoekers gingen daar echter niet mee akkoord. Op het door verzoekers gewenste groep 3-niveau kan de school F niet de benodigde ondersteuning bieden. Van een leerling in groep 3 wordt namelijk verwacht dat deze, al dan niet met ondersteuning, op dat niveau presteert en dat kon F niet.

De school heeft verzoekers meerdere keren geadviseerd om F te laten onderzoeken, maar die stemden daar tot voor kort niet mee in omdat zij niet wilden dat hun zoontje een stempel zou krijgen. Daardoor was het lastig om de ondersteuningsbehoefte van F (verder) in kaart te brengen. De schoolcontactpersoon van het samenwerkingsverband gaf aan dat een ZMLK-school vermoedelijk het meest passend is voor F. De school heeft ook een dergelijke school bereid gevonden om F op te nemen. F had daar na de kerst kunnen starten.

Ten slotte: een rechtsmiddelenverwijzing in een verwijderingsbeslissing is wenselijk, maar niet verplicht, aldus verweerder.

4. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Nadat het samenwerkingsverband door de school op de hoogte was gesteld over de situatie van F, heeft het samenwerkingsverband contact opgenomen met verzoekers. Verzoekers is in eerste instantie uitgelegd dat ZMLK voor F waarschijnlijk de best passende plek is. Omdat verzoekers hier niet mee instemden, zijn andere mogelijkheden verkend. Er is gesproken over plaatsing op een sbo-school met gebruikmaking van het maatwerkbudget. De beoogde school gaf echter aan geen mogelijkheden te hebben. Daarna heeft F het nog geprobeerd op een andere reguliere basisschool, maar dat heeft niet langer dan een week geduurd. Vervolgens is sbo M in beeld gekomen, die wel bereid was om F als leerling in te schrijven.

Het beschikbare maatwerkbudget is beperkt en dient daarom optimaal te worden benut. Daarom is er op enig moment voor gekozen om F voor een deel van de tijd uit de klas te halen en van daaruit stapsgewijs de teruggang in de klas op te bouwen. Om dezelfde reden is F toen hij thuis zat geen maatwerk aangeboden, want daarmee zou het budget eveneens slinken – en daarmee tevens de mogelijkheid om maatwerkbegeleiding in te zetten op een nieuwe school.

5. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

De bevoegdheid en de ontvankelijkheid

Op grond van artikel 43 lid 2 van de Wet op het primair onderwijs (WPO) kunnen aan de Commissie geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling. Het geschil heeft hierop betrekking, zodat de Commissie bevoegd is.

Een verzoekschrift over de verwijdering van een leerling dient binnen zes weken na bekendwording met de beslissing te worden ingediend. Verweerder heeft zijn verwijderingsbeslissing op 23 december 2016 bekrachtigd. Verzoekers hebben zich op 21 maart 2017 tot de Commissie gewend. Daarmee is het verzoek buiten de termijn ingediend. Gebleken is dat de school verzoekers niet heeft gewezen op de mogelijkheid om zich tot deze Commissie te wenden, een verwijzing die weliswaar niet wettelijk verplicht is maar die wel is aan te bevelen. Voorts hebben verzoekers klaarblijkelijk prioriteit gegeven aan het – in overleg met het samenwerkingsverband – vinden van een passende plek voor F. Onder die omstandigheden acht de Commissie de geconstateerde termijnoverschrijding verschoonbaar. Verzoekers zijn daarom ontvankelijk in hun verzoek.

De beoordeling van het verzoek

Op grond van artikel 62 lid 2 en 3 van de Wet op het primair onderwijs (WPO) dient een bevoegd gezag in een beslissing tot verwijdering van een leerling de ouders te wijzen op de mogelijkheid om tegen deze beslissing binnen zes weken schriftelijk bezwaar te maken bij het bevoegd gezag (het schoolbestuur). Verweerder heeft dat niet gedaan en heeft in zoverre in strijd met de wet gehandeld. Evenwel acht de Commissie verzoekers daardoor niet in hun belangen geschaad, aangezien zij tijdig bij verweerder bezwaar hebben gemaakt. Daarom zal de Commissie aan deze omissie van verweerder geen gevolgen verbinden.

Voor een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte dient op grond van artikel 40a van de WPO een ontwikkelingsperspectief te worden opgesteld. Het schoolondersteuningsprofiel vermeldt dat de school pas voor leerlingen vanaf midden groep 5 een ontwikkelingsperspectief opstelt. Verweerder heeft verklaard dat de school bij jongere leerlingen louter werkt met handelingsplannen. De Commissie overweegt dat een dergelijke constructie niet is toegestaan, omdat het ontwikkelingsperspectief diverse wettelijke waarborgen bevat over de inhoud, het ook bij jonge leerlingen (indicatief) te vermelden uitstroomperspectief en het met ouders te voeren op overeenstemming gericht overleg. Niet gebleken is dat deze waarborgen door de school volledig zijn ingevuld en uitgevoerd. Deze tekortkoming leidt reeds tot gegrondheid van het verzoek. Inhoudelijk wijkt het handelingsplan van de school overigens niet sterk af van het ontwikkelingsperspectief, behalve dat ten onrechte geen plaats is ingeruimd voor het uitstroomperspectief.

Wat de onderwijsbehoefte van F betreft, overweegt de Commissie dat haar op basis van het dossier en hetgeen is toegelicht ter zitting voldoende duidelijk is geworden dat F al langere tijd ernstig problemen had met het uitvoeren van schooltaken. Zo is bij hem onder meer sprake van problemen op het gebied van concentratie en taakgerichtheid, naast forse gedragsproblemen, die verzoekers thuis niet als zodanig ernstig herkenden. Verweerder heeft deze problematiek

meermaals met verzoekers besproken en in de diverse opeenvolgende handelingsplannen en evaluaties een plaats gegeven. Voorts is gedurende langere tijd met verschillende middelen ingezet op de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van F. Zo heeft F ambulante begeleiding gekregen en is voor hem een maatwerktraject aangevraagd bij het samenwerkingsverband en in gang gezet. Tevens heeft de school ingezet op (nader) onderzoek van F, maar daar stonden verzoekers tot voor kort niet voor open. Niet gebleken is dat verweerder daarin een verwijt valt te maken.

Al met al is voldoende aannemelijk geworden dat de begeleidingsmogelijkheden voor de school van verweerder eind 2016 waren uitgeput. Gelet hierop heeft verweerder – in samenspraak met het samenwerkingsverband – in redelijkheid kunnen beslissen om F als leerling te verwijderen. Bij definitieve verwijdering van een leerling dient een andere school te zijn gevonden die bereid is de leerling toe te laten. Aan dat vereiste is voldaan: verweerder heeft een andere school bereid gevonden F toe te laten. In dat kader merkt de Commissie op dat het samenwerkingsverband de betreffende school ten tijde van de verwijderingsbeslissing voor F als passend heeft aangemerkt en daarmee heeft aangegeven te willen overgaan tot afgifte van de toelaatbaarheidsverklaring. Dat F uiteindelijk niet naar deze school is gegaan maar inmiddels op een sbo-school onderwijs volgt, doet aan het voorgaande niet af.

Op grond van het voorgaande komt de Commissie tot het oordeel dat verweerder voldoende inspanningen heeft verricht in het kader van de ondersteuningsbehoefte van F en uiteindelijk in redelijkheid heeft kunnen concluderen dat de school van verweerder niet meer aan de ondersteuningsbehoefte van F kan voldoen. Inhoudelijk is de beslissing om F als leerling te verwijderen derhalve op redelijke gronden genomen. Omdat, zoals hierboven overwogen, verweerder echter niet overeenkomstig de wettelijke kaders van het ontwikkelingsperspectief heeft gehandeld, zal de Commissie het verzoek gegrond verklaren.

6. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek gegrond.

7. AANBEVELINGEN

De Commissie adviseert verweerder om ten behoeve van alle leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte over te gaan tot het opstellen van een ontwikkelingsperspectief overeenkomstig de daarvoor geldende wettelijke kaders, derhalve ook als het leerlingen betreft die in een lagere groep dan groep 5 zitten. De Commissie adviseert verweerder dan ook om het schoolondersteuningsprofiel op dit punt aan te passen.

Vastgesteld te Utrecht op 24 mei 2017 door mr. D. Ghidei, voorzitter, drs. O. Meulenbeek en drs. W.A.J.J. Willems, leden, in aanwezigheid van mr. J.J. van Beek, secretaris.

mr. D. Ghidei
voorzitter

mr. J.J. van Beek
secretaris